

Peter Vesterholm

Styrelsen
2025-06-12

Programpriser gymnasieskolan 2026

Förslag till beslut

Storsthlm's styrelse föreslås besluta att:

- Rekommendera en uppräknings med 2,1 procent av index i kalkylmodellen som ligger till grund för programpriserna för gymnasieskolan 2026.
- Rekommendera en uppräknings av strukturtillägget med 6 procent för nivå 2–5 och 2,1 procent för nivå 1.
- Justera för förändrad undervisningstid på yrkesprogrammen i prislistans kalkylmodell till en kostnad på cirka 31 miljoner kronor.
- Överlämna rekommendationen till kommunerna i samverkansområdet för beslut om programpriser för 2026.

Sammanfattning

Storsthlm's styrelse föreslås besluta om en rekommendation till kommunerna i samverkansområdet om programpriser för gymnasieskolan 2026. Förslaget baseras på analyser av kostnadsutveckling, verksamhetsresultat samt dialog med berörda nätverk. Den föreslagna uppräknings är 2,1 procent av det sammanvägda index som ligger till grund för programpriser och en högre uppräknings av strukturtillägget om 6,0 procent.

För att kompensera för yrkesprogrammets utökade undervisningstid föreslås ett tillskott till prislistans kalkylmodell med cirka 31 miljoner kronor. Det ger en total kostnadsökning på 202 miljoner kronor, vilket motsvarar 2,5 procent totalt för gymnasieresionen.

Beskrivning av ärendet

Sedan 2015 har Stockholms län en gemensam prislista för programpriser inom gymnasieskolan, som omfattar både kommunala och fristående huvudmän. Storsthlm bereder årligen en rekommendation baserad på en fastställd beräkningsmodell, analyser och prognoser.

Prislistan bygger på en indexmodell där kostnader för undervisning, lokaler, lärverktyg, skolmältider, elevhälsa, resor samt administration och övrigt indexeras utifrån SCB-statistik. För varje program viktas dessa kostnadsslag utifrån programmets karaktär.

Beslut tas efter en samlad bedömning av kostnadsutvecklingen och kommunernas ekonomiska förutsättningar.

2,1 procents uppräkningsindex i kalkylmodellen skulle ge ett preliminärt utfall med ca 171 miljoner kronor på de nationella programmen i kostnadsökning för länet totalt, volymökning exkluderat.

Struktur tillägget infördes 2015 för att ge extra resurser till skolor med elever med svaga förkunskaper och syftar till att stärka likvärdigheten i gymnasieskolan.

Den föreslagna justeringen av programpriserna 2026 speglar kostnadsutvecklingen men hålls under det sammanvägda indexet (3,6 procent). Den totala kostnadsökningen balanseras i relation till andra kommunala verksamheter. Struktur tilläggets förstärkning riktas till de elevgrupper där behoven är som störst. Förslaget har beretts i dialog med utbildningsdirektörer, ekonomidirektörer och politiska styrgrupper.

Ekonomiska ingångsvärden

- Sammanvägt kostnadsindex: 3,6 procent
- Föreslagen uppräkningsindex: 2,1 procent
- Löneavtal 2025 ger löneökning på 3,4 procent jämfört med avtalet på 3,3 procent för 2024
- Enligt statistik från SCB ökade dock lärarlönerna i länet med 3,5 procent år 2024 jämfört med avtalet på 3,3 procent.
- Lägre inflation och kostnadsutveckling för mat, lokaler och övrigt jämfört med föregående år
- 1 400 fler elever HT 2025, vilket innebär en ökad kostnad på ca 140 mnkr
- Totalkostnad för gymnasieresionen strax under 10 miljarder kronor

Elevvolym och framtidsprognos

Elevantalet i gymnasieskolan fortsätter att öka fram till 2026, men prognoser visar en gradvis minskning av antalet 16-åringar efter 2027. Den kommande minskningen ställer krav på ökad samordning och flexibilitet i utbudsplaneringen för att anpassa kapacitet och resurser.

Struktur tillägget

Struktur tillägget är ett generellt kompensatoriskt tillägg till skolor med elever som har låga meritvärden från grundskolan. Det har haft stor betydelse för möjligheten att stärka studiero, öka närvaro och förbättra studieresultat. Den föreslagna uppräkningsindex om 6,0 procent för nivå 2–5 och 2,1 procent för nivå 1 motsvarar en kostnadsökning om ca 10 mnkr, vilket utgör ca 0,1 procent av programpengen totalt.

Uppföljningar visar att tillägget används strategiskt till ökad lärartäthet, specialpedagogiskt stöd och trygghetsskapande insatser, särskilt för elever på yrkesprogram.

Yrkesprogram och förändrad undervisningstid

Efter regeringsbeslut om förändrad läroplan utökas yrkesprogrammets omfattning till 2 700 alternativt 2 800 poäng från och med höstterminen 2025. Utökningen påverkar undervisningstiden i åk 2 och åk 3, vilket gör att utfallet behöver följas upp kommande år. Elever kan välja bort den utökade undervisningstiden och även fortsatt läsa 2 500 poäng. Utökningen innebär 8 alternativt 12 procent ökad undervisningstid. En uppräkningsindex av programpriserna för yrkesprogrammen för att kompensera för den utökade undervisningstiden är möjlig att göra i kalkylmodellen. Med ett antagande om att 25 procent av eleverna som berörs väljer att läsa fler poäng skulle undervisningstiden totalt utökas med 3 procent i ett första steg.

I beredningsprocessen för ärendet har KSO/AU-gruppen förordat att utökningen bör kompenseras genom att tillföra ytterligare resurser med utgångspunkt i ovanstående antagande. Detta skulle i modellen kosta cirka 31 miljoner kronor och tillsammans med den generella uppräkningsen på 2,1 procent ge en total kostnadsökning på 202 miljoner kronor, vilket motsvarar 2,5 procent totalt för gymnasiregionen.

Verksamhetsresultat

- Betygspoängen i Stockholms län är stabilt hög och över riksgenomsnittet.
- Andelen elever som tar examen inom tre år har ökat till över 80 procent.
- Nästan 90 procent av avgångseleverna är etablerade i arbete eller fortsatta studier efter examen.
- Strukturtillägget har haft positiv effekt på närvaro och trygghet.

Bilagor

Bilaga 1 Beskrivning av programprismodellen

Bilaga 2 Beredning av gymnasieprislistan 2026

Bilaga 3 Uppföljning av strukturtillägget 2024

Bilaga 4 Beräknad kostnadsökning per kommun efter föreslagen uppräkningsen

Bilaga 5 Rekommendation till kommunerna med förslag till uppräkningsen av programpriser och strukturtillägg inom gymnasieskolan för 2026